

MAKRO GÖRÜŞ

Sanayi Üretimi

Ocak 2022

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

TSKB Ekonomik Araştırmalar

Sanayi üretimi yeni yılın ilk ayında enerji kesintilerine de bağlı olarak ivme kaybetti. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre, Ocak ayında üretim bir önceki aya kıyasla toplam sanayide %2,4, imalat sanayinde %3,1 azaldı. Aylık bazdaki bu sert daralmanın yanında yıllık bazda büyüme oranı önceki ayın neredeyse yarısı kadar gerçekleşti. Yıllık bazda takvim etkisinden arındırılmış toplam sanayide %7,6, imalat sanayinde %7,7 büyüme kaydedildi. Arındırılmamış veriler ise yıllık bazda toplam sanayide %8,2, imalat sanayinde %8,4 büyümeye işaret etti. Bu sonuçlarla Ocak'ta momentum göstergelerinde ivme kaybı gözlemlendi. Mevsimsel etkilerden arındırılmış üç aylık ortalama sanayi üretimi aylık bazda %0,7 büyüdü.

Bu dönemde ana faaliyet kolları içerisinde daralma genele yayılmış bir şekilde gerçekleşti. Ocak'ta aylık bazda sermaye malı üretimi %3,4 ve dayanıklı tüketim malı üretimi %3,3 ile en sert daralanan faaliyet kolları oldu. Dayanıklı tüketim mallarındaki azalış toplam sanayi ile uyumlu olurken, ara malı üretiminde %1,8 ve enerjide %1,6 ile görece daha yavaş bir azalış gözlemlendi. Üç aylık ortalamalara bakıldığında, sermaye malı üretiminin gücünü koruduğu, diğer faaliyetlerde ise momentum kaybının sürdüğü görüldü. Teknoloji yoğunluklarına göre bakıldığında Ocak'ta en sert azalış %16,6 ile yüksek teknolojlü ürünlerde oldu. Orta-yüksek teknolojlü ürünlerde gerileme %0,2 ile sınırlı kalırken, düşük ve orta-yüksek teknolojlü ürünlerde üretim sırasıyla %3,3 ve %2,0 azaldı.

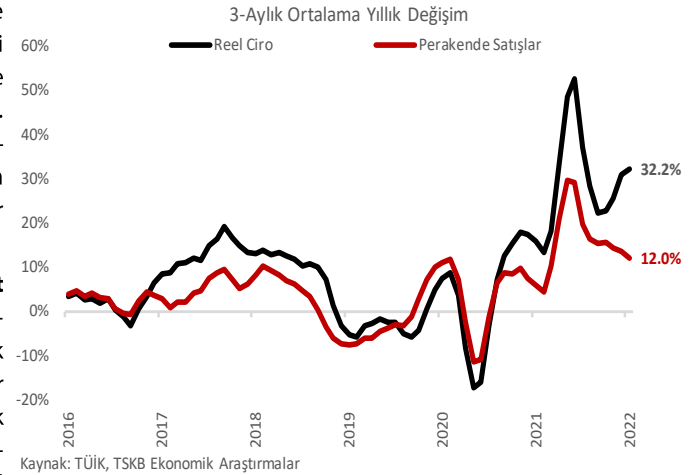
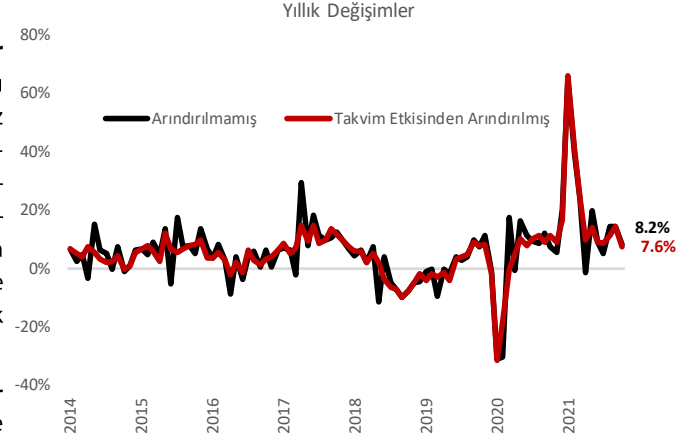
Faaliyet kollarının önemli bir bölümünde üretim gerilerken, üretimin yayılımında iyileşme kesintiye uğradı. Ocak ayında 24 faaliyet kolunun 18'inde aylık bazda üretim azalırken, en sert aylık azalış %15,1 ile içecek ürünlerin imalatında kaydedildi. Bunun ardından aylık bazda %12,6 ile diğer ulaşım araçları ve %8,3 ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri geldi. Bu dönemde üretimi artıran faaliyetler ise %12,7 ile kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması, %4,6 ile diğer imalat ve %3,1 ile makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı oldu. Ocak ayında sanayide görülen bu zayıf performansta büyük ölçüde elektrik kesintisi ve doğal gaz kısıntılarının etkisini teyit etti. Şubat ayına ilişkin satın alma yöneticileri endeksi (PMI), kapasite kullanımı ve diğer yüksek frekanslı veriler üretimde toparlanmanın yavaş kalmış olabileceğine işaret ediyor.

Aylık açıklanan diğer aktivite göstergeleri ekonomideki yavaşlamayı teyit ediyorlar. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre Ocak'ta perakende satışlar bir önceki aya kıyasla %1,5 azalırken, yıllık bazda %7,9 artarak önceki aya göre daha yavaş bir büyüme kaydetti. Gıdada perakende satışlar aylık bazda %0,4 artarken, otomotiv yakıtında %2,6 azalış yaşandı. Çekirdek perakende satışlarda ise aylık bazda azalış %2,1 oldu. Bunun içerisinde en belirgin gerileme %3,6 ile bilgisayar, kitap ve iletişim aygıtı ile %3,4 oranla elektrikli eşya ve mobilyada gözlemlendi. Bu dönemde artış kaydeden gruplar ise tıbbi ve kozmetik ürünler ile posta veya internet üzerinden alınan ürünler oldu. Ocak ayında toplam ciro endeksi aylık bazda %3,6, nominal olarak yıllık bazda %90,9 arttı. Bu dönemde ciro aylık bazda hizmetlerde %11,9, inşaatla %11,3, sanayide %2,2 ve ticaretle %1,5 arttı.

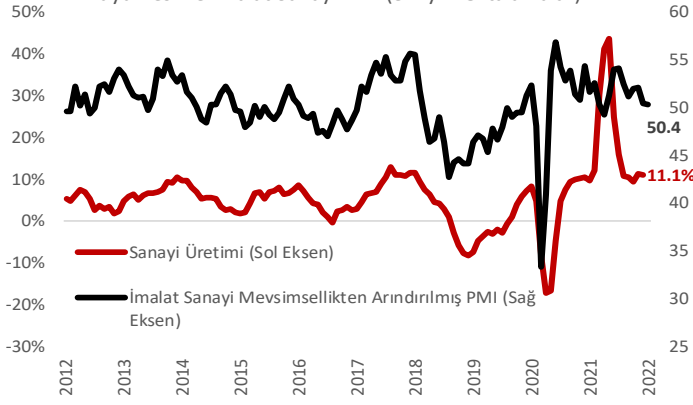
Ocak ayı verileri sanayide enerji kesintilerinin etkisini yansıtırken, diğer öncü verilerle birlikte ele alındığında ekonomik aktivitenin yeni yıla daha belirginleşen bir yavaşlama ile başladığını teyit etti. Reel olarak bakıldığında perakende satışlarda momentum kaybı derinleşirken, reel ciroda kayda değer bir yavaşlama gözlemlendi. Öncü veriler sanayide Ocak'taki daralmanın ardından Şubat'ta kayda değer bir hızlanmaya işaret etmiyor. Şubat ayına ilişkin yüksek frekanslı diğer veriler ekonominin genelindeki talep kompozisyonu ve enflasyon dinamiklerinde yılın ilk ayında görülen tablonun genel olarak sürdüğüne işaret ediyor.

Sanayi Üretimi Ocak Ayı Sonuçları				
	Aylık Değişim (Mev. Arınd.)	Momentum (3 Aylık Ort. Değişim)	Yıllık Değişim (Takvim Etk. Arınd.)	Yıllık Değişim (Arındırılmamış)
Sanayi Üretimi	-2.4%	0.7%	7.6%	8.2%
İmalat Sanayi	-3.1%	0.7%	7.7%	8.4%
Ara Malı Üretimi	-1.8%	0.1%	7.2%	7.7%
Dayanıklı Tüketim Malı	-3.3%	0.8%	2.5%	2.6%
Dayanıklı Tüketim Malı	-2.4%	0.2%	8.6%	9.6%
Enerji	-1.6%	-0.3%	6.5%	6.8%
Sermaye Malı Üretimi	-3.4%	3.5%	8.7%	9.3%

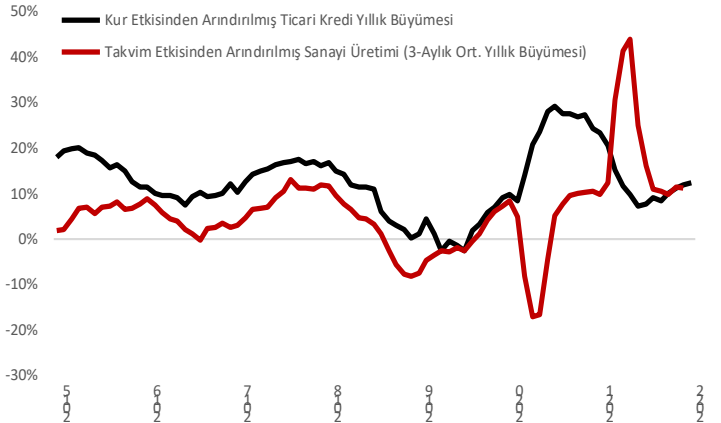
Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

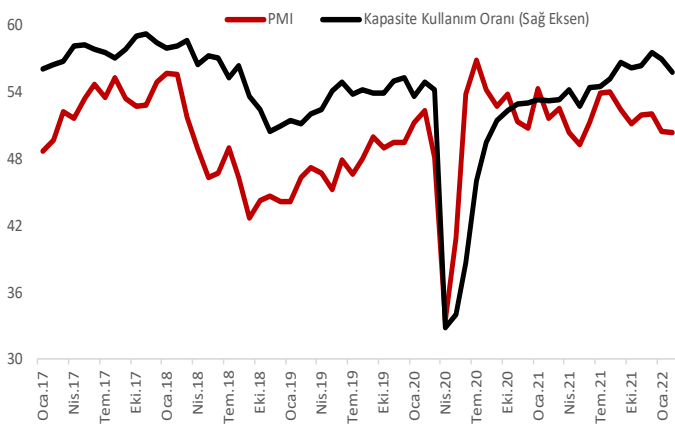
Takvim Etkisinden Arındırılmış Sanayi Üretimi Yıllık Büyümesi ve İmalat Sanayi PMI (3-Aylık Ortalamalar)

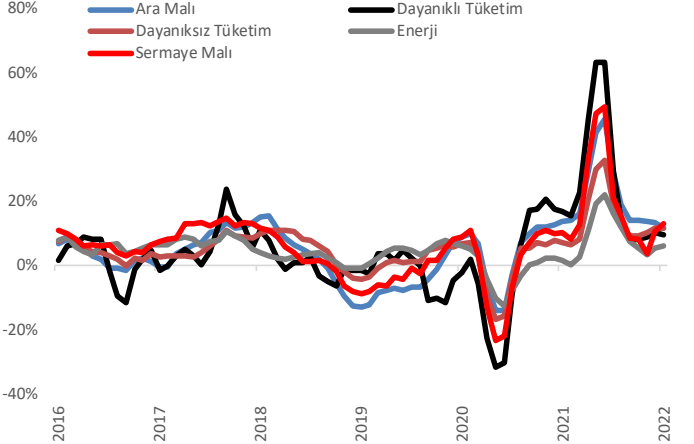
Ticari Krediler ve Sanayi Üretimi

İmalat Sanayi PMI ve Kapasite Kullanım Oranı (Mev. Ard.)

3 Aylık Ortalama Yıllık Değişimler

Kaynak: TÜİK, Reuters, TCMB, BDDK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Ocak	Yıllık Değişim (%)	Yıllık Değişime Katkı (%)	Aylık Değişim (%)	Aylık Değişime Katkı (%)
Sanayi üretimi	7.6	7.6	-2.4	-2.4
Madencilik ve taşocaklığı	8.3	0.4	11.2	0.5
İmalat sanayi	7.7	6.7	-3.1	-2.8
Elektrik, gaz, buhar	5.6	0.5	-1.6	-0.1
Ara mali	7.2	3.4	-1.8	-0.9
Dayanıklı tüketim mali	2.5	0.1	-3.3	-0.2
Dayanısız tüketim mali	8.6	2.0	-2.4	-0.6
Enerji	6.5	0.6	-1.6	-0.1
Sermaye mali	8.7	1.5	-3.4	-0.6
Düşük teknoloji	10.3	4.3	-3.3	-1.4
Orta-düşük teknoloji	5.4	1.6	-2.0	-0.7
Orta-yüksek teknoloji	5.6	1.3	-0.2	0.0
Yüksek teknoloji	11.1	0.5	-16.6	-1.0
İmalat Sanayi Alt Sektörleri				
Gıda	1.3	0.1	-3.1	-0.3
İçecek	10.7	0.1	-15.1	-0.1
Tütün ürünleri	0.7	0.0	0.8	0.0
Tekstil	0.8	0.1	-6.4	-0.7
Giyim	27.2	1.8	-0.3	-0.1
Deri	48.3	0.5	-2.8	-0.1
Ağaç, ağaç ve mantar ürünleri	12.5	0.2	1.5	0.0
Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	15.6	0.7	-7.8	-0.3
Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	49.1	0.4	12.7	0.1
Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	16.4	0.1	-8.3	-0.1
Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	7.2	0.6	-2.4	-0.2
Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	-15.7	-0.4	-6.5	-0.1
Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	7.8	0.4	-5.3	-0.3
Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	10.1	0.5	-2.9	-0.2
Ana Metal Sanayi	1.8	0.3	-3.6	-0.4
Fabrikasyon metal ürünleri imalatı,	-1.4	-0.1	1.5	0.1
Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	22.9	0.3	-5.2	-0.1
Elektrikli teçhizat imalatı	-3.1	-0.2	-0.1	0.0
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	9.7	0.5	-2.9	-0.1
Motorlu kara taşıtı	0.5	-0.1	-0.4	0.0
Diğer ulaşım araçları	64.6	1.2	-12.6	-0.5
Mobilya imalatı	10.6	0.3	-0.3	0.0
Diğer imalat	27.7	0.5	4.6	0.1
Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı	3.5	0.0	3.1	0.1

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr
MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81
FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2022 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr

